

SK

SK

SK

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

Brusel, 22.9.2009
KOM(2009) 488 v konečnom znení

SPRÁVA KOMISIE RADE A EURÓPSKEMU PARLAMENTU

o činnosti Európskej rady pre výskum a realizácii cieľov stanovených v osobitnom programe „Myšlienky“ v roku 2008

SPRÁVA KOMISIE RADE A EURÓPSKEMU PARLAMENTU

o činnosti Európskej rady pre výskum a realizácii cieľov stanovených v osobitnom programe „Myšlienky“ v roku 2008

(Text s významom pre EHP)

1. Úvod

Európska rada pre výskum (ERC, z angl. European Research Council) bola vytvorená vo februári 2007 rozhodnutím Komisie¹ ako ambiciózny nový komponent výskumnej politiky EÚ na základe ustanovení siedmeho rámcového programu. Je prostriedkom vykonávania osobitného programu „Myšlienky“, ktorého rozpočet na obdobie rokov 2007 – 2013 dosahuje 7,51 miliárd EUR. ERC pozostáva z nezávislej vedeckej rady a podpornej špecializovanej realizačnej štruktúry (DIS, z angl. dedicated implementation structure) a funguje podľa zásad vedeckej excelentnosti, nezávislosti, efektívnosti, transparentnosti a zodpovednosti.

Táto výročná správa Komisie za rok 2008, pripravená v spolupráci s vedeckou radou ERC, predstavuje hodnotenie činnosti ERC Komisiou a dosiahnutie cieľov v druhom roku existencie.

Činnosti ERC na tento rok možno zaradiť do dvoch hlavných skupín. Prvou je pokračujúce vykonávanie programu, najmä realizácia prvej výzvy na podávanie žiadostí o granty ERC pre skúsených výskumných pracovníkov a uverejnenie druhej výzvy na podávanie žiadostí o granty ERC pre začínajúcich a skúsených výskumných pracovníkov. Medzi súvisiace činnosti patria prevádzkové zlepšenia systémov riadenia výzvy a partnerského hodnotenia, opatrenia určené na zabezpečenie integrity procedúr a postupov, poskytovanie strategickej a administratívnej podpory vedeckej rade a komunikácia s vedeckou komunitou.

Druhá oblasť činností sa týka vytvárania Výkonnej agentúry Európskej rady pre výskum, ktorá postupne prevezme úlohu DIS, ktorú momentálne vykonáva Komisia. Medzi činnosti v tejto oblasti patrí prijatie dokumentu o delegovaní, výber a nábor nových pracovníkov pre agentúru a vymenovanie riadiaceho výboru. Okrem toho Komisia pripravila metodiku preskúmania konaného v roku 2009 a týkajúceho sa mechanizmov a štruktúr používaných pri vykonávaní programu.

2. PRÁVNÝ ZÁKLAD

V článku 4 ods. 4 rozhodnutia o osobitnom programe „Myšlienky“² sa uvádza:

Komisia koná ako garant nezávislosti a integrity Európskej rady pre výskum, zabezpečí riadne vykonanie úloh, ktorými bude poverená, a poskytuje Rade a

---

¹ 2007/134/ES: Rozhodnutie Komisie z 2. februára 2007, ktorým sa zriaďuje Európska rada pre výskum (Ú. v. EÚ L 57, 24.2.2007, s. 14).

² 2006/972/ES: rozhodnutie Rady z 19. decembra 2006 o osobitnom programe Myšlienky, ktorým sa vykonáva siedmy rámcový program Európskeho spoločenstva v oblasti výskumu, technického rozvoja a demonštračných činností (2007 – 2013) (Ú. v. EÚ L 400, 30.12.2006, s. 242).

Európskemu parlamentu výročné správy o jej operáciách a plnení cieľov stanovených v osobitnom programe.

V prílohe 1 k tomuto rozhodnutiu sa stanovuje, že výročná správa sa vypracuje v spolupráci s vedeckou radou.

3. STRATEGICKÉ OTÁZKY

Vedecká rada zodpovedá za vypracovanie vedeckej stratégie ERC vrátane vypracovania ročného pracovného programu „Myšlienky“. V roku 2008 nedošlo k nijakým podstatným zmenám stratégie ERC. Úpravy a zlepšenia sa však robili s prihliadnutím na to, že nárast prostriedkov vyčlenených na financovanie ERC prvý raz umožnil vydať v rámci toho istého ročného rozpočtu výzvu na podávanie žiadostí o granty ERC pre začínajúcich aj skúsených výskumných pracovníkov.

Systém partnerského hodnotenia bol tiež doladený, najmä pokiaľ ide o spracovávanie medzidisciplinárnych návrhov, komunikačnú stratégiu ERC vzhľadom na zverejňovanie výsledkov hodnotenia a stratégiu vyhýbania sa situáciám konfliktu záujmov.

3.1. Granty

Vedecká rada vyvinula dve „základné“ schémy financovania v rámci osobitného programu „Myšlienky“, navrhnuté na podporu excelentnosti výskumu vo všetkých oblastiach poznania. Výskumní pracovníci presúvajúci sa do niektorého z členských štátov EÚ alebo krajiny pridruženej k 7RP, prípadne tam už pôsobiaci, sú oprávnení bez ohľadu na svoju štátnu príslušnosť. Týmto spôsobom sa zabezpečuje aj ľudský kapitál: najväčšie talenty sa jednak udržiavajú v Európe, a jednak sa do nej priťahujú.

Týmito schémami sú:

Granty ERC pre začínajúcich nezávislých výskumných pracovníkov („Granty ERC pre začínajúcich výskumných pracovníkov“): podpora individuálnej kariéry excelentných výskumných pracovníkov, ktorí sú v štádiu vytvárania alebo konsolidovania vlastného nezávislého výskumného tímu alebo, v závislosti od oblasti, vytvárajú svoj nezávislý výskumný program.

Granty ERC pre skúsených výskumných pracovníkov („Granty ERC pre skúsených“): podpora excelentných, inovatívnych výskumných projektov iniciovaných z podnetu výskumných pracovníkov a riadených špičkovými, skúsenými výskumnými pracovníkmi, ktorí sa už osvedčili ako nezávislí vedúci výskumní pracovníci schopní prebrať na seba riziká, bez ohľadu na ich vek.

3.2. Pracovný program

Pracovný program „Myšlienky“ na rok 2008³ vytvorila vedecká rada, predložila ho Komisii začiatkom roka 2008 a následne prijala. Po prijatí nečakane veľkého množstva prihlášok súvisiacich s výzvou na podávanie žiadostí o granty pre začínajúcich výskumných pracovníkov v roku 2007 boli potrebné úpravy. V uvedenom roku počet návrhov trojnásobne

³ K(2007) 5746 z 29.11.07, zatiaľ neuvverejnené.

prevýšil očakávaný počet a okrem značnej záťaže zdrojov DIS (administratíva a infraštruktúra IT) a jej hodnotiacej skupiny bolo výsledkom to, že celková miera úspešnosti dosiahla iba 3 %.

Preto sa v roku 2008 zaviedol celý rad úprav týkajúcich sa budúcich výziev, aby sa zabezpečilo obmedzenie počtu návrhov bez ohrozenia kvality prihlášok. Na zamedzenie návrhov charakterizovaných nedostatočnou konkurencieschopnosťou sa zaviedlo referenčné hodnotenie profesionálnej minulosti uchádzačov a obmedzenie opätovného podávania návrhov.

Pokiaľ ide o granty pre začínajúcich výskumných pracovníkov, zaviedlo sa symetrické zúženie okna spôsobilosti, z 2 až 9 rokov v roku 2007 na 3 až 8 rokov v roku 2008. V prípade grantov pre skúsených sa rozhodlo, že rozpočty na prvé dve výzvy (v rokoch 2008 a 2009) by sa mali spojiť, a tak sprístupniť pre uchádzačov kumulatívny rozpočet vo výške asi 1 miliardy EUR na tieto dva po sebe nasledujúce roky. Aby sa zabezpečil rovnaký prístup ku všetkým uchádzačom, podmienky oprávnenosti a postupy prihlasovania a partnerského hodnotenia sekcií grantov pre skúsených neboli revidované z materiálneho hľadiska so zreteľom na predchádzajúci pracovný program.

3.3. Metodika partnerského hodnotenia

Pretože kvalita procesu partnerského hodnotenia a dôvera, ktorú vytvára vo výskumnej komunite, je veľmi dôležitá pre dosiahnutie cieľov ERC, vedecká rada venovala mimoriadnu pozornosť metodike partnerského hodnotenia Európskej rady pre výskum. Schválila štruktúru skupín na vysokej úrovni pre partnerské hodnotenie, ktoré pokryli celý rozsah výskumných disciplín a zaradili sa do rámca troch hlavných oblastí výskumu: fyzikálne a technické vedy, biologické vedy a sociálne a humanitné vedy. Do skupín navrhnutých vedeckou radou patria vedci, inžinieri a akademickí pracovníci s najlepšou medzinárodnou povest'ou z krajín EÚ a ďalších krajín.

Každá skupina je zodpovedná za široký rozsah tém, čím sa zabezpečuje, že vysokokvalitným interdisciplinárnym projektom sa bude venovať príslušná pozornosť, a na jej čele stojí predseda, ktorý zviditeľňuje celý proces partnerského hodnotenia a dodáva mu kredibilitu. Na základe skúseností získaných z predošlej výzvy bol počet skupín v prvej výzve grantov pre skúsených výskumných pracovníkov ERC v roku 2008 zvýšený na 25, aby sa dopyt lepšie rozložil na všetky skupiny a zabezpečilo sa zastúpenie rozličných disciplín. Vytvorili sa dve sady skupín, ktoré fungovali striedavo v jednotlivých rokoch. To zmierňuje pracovné zaťaženie jednotlivých hodnotiteľov a znamená to, že sa aj im samým umožňuje predložiť žiadosť ERC.

Počet skupín zaoberajúcich sa grantmi pre začínajúcich výskumných pracovníkov sa takisto zvýšil na 25, takže skupiny fungujú konzistentne v rámci oboch grantových schém.

4. VYKONÁVANIE PROGRAMU

Pri vykonávaní programu boli úplne splnené záväzky 523,90 mil. EUR (globálne záväzky) a platby 227,20 mil. EUR. Tieto sumy predstavujú 99,988 % a 100 % prevádzkových úverov osobitného programu „Myšlienky“.

4.1. Granty

Granty sa udeľujú prostredníctvom formálnej dohody o grante po skončení právnych a finančných postupov a prijatí formálneho rozhodnutia o udelení. Súčasťou postupu prípravy grantu nie sú rokovania o vedeckej alebo technickej podstate návrhu a grant sa ponúka na základe predloženého návrhu a financovania odporučeného v rámci partnerského hodnotenia.

Ak sú k dispozícii dostatočné rozpočtové prostriedky (napríklad po stiahnutí vybraných návrhov alebo z príspevkov tretích krajín), príprava dohody o grante sa začína najvyššie umiestneným návrhom z rezervného zoznamu a pokračuje ďalšími návrhmi v zostupnom smere podľa konečného poradia.

4.1.1. Granty pre začínajúcich výskumných pracovníkov v roku 2007

Postup udeľovania prvých grantov ERC pre začínajúcich výskumných pracovníkov bol uzavretý v prvej polovici roku 2008. Vedecká rada pozorne sledovala tento postup. Pôvodný rozpočet vo výške 292,2 mil. EUR, s ktorým sa počítalo v revidovanom pracovnom programe na rok 2007, narástol na 338 miliónov vďaka príspevkom krajín, ktoré neboli členmi EÚ a ktoré sa zúčastnili na 7RP. Toto navýšenie rozpočtu umožnilo ERC financovať väčší počet grantov než pôvodne očakávaných 250.

V skutočnosti bolo z predložených návrhov nakoniec financovaných 299 návrhov v poradí podľa úspešnosti určenej v rámci partnerského hodnotenia.

4.1.2. Granty pre skúsených výskumných pracovníkov v roku 2008

Prvá výzva na podávanie žiadostí o granty ERC pre skúsených výskumných pracovníkov bola uverejnená 30. novembra 2007 s tromi rôznymi termínmi na jar roku 2008 v závislosti od oblasti (fyzikálne a technické vedy, biologické vedy a sociálne a humanitné vedy). Výzva obsahovala jednostupňový proces podávania návrhov (od uchádzačov sa požadovalo predloženie úplného návrhu spolu so súhrnom a prehľadom o doterajšom vedení vedeckých projektov v čase podania návrhu) a dvojfázové hodnotenie. Jej orientačný rozpočet dosahoval výšku 516,95 milióna EUR.

DIS realizovala systém partnerského hodnotenia ERC vymedzený vedeckou radou vrátane ustanovenia skupín. Prijatých bolo spolu 2 167 návrhov (997 v oblasti fyzikálnych vied, 766 v oblasti biologických vied a 404 v oblasti sociálnych a humanitných vied), z ktorých 2 034 bolo po kontrole podmienok oprávnenosti vyhodnotených v rámci partnerského hodnotenia. To bolo výrazne menej než počet návrhov na granty pre začínajúcich výskumných pracovníkov predložených v roku 2007, čo naznačovalo, že preventívne opatrenia prijaté s cieľom znížiť počet pri zachovaní kvality prihlášok boli úspešné⁴. Do konca roku 2008 bolo vybraných na financovanie 275 návrhov predložených v rámci tejto výzvy. 114 z oblasti fyzikálnych vied, 84 z oblasti biologických vied, 48 z oblasti sociálnych a humanitných vied a 29 bolo zaradených do novej interdisciplinárnej kategórie. V závislosti od dostupnosti príspevkov poskytnutých tretími krajinami by v roku 2009 mohlo prichádzať do úvahy financovanie pre ďalšie návrhy predložené v rámci tejto výzvy.

---

⁴ Pozri tiež podkapitolu 3.1.

4.1.3. *Granty pre začínajúcich výskumných pracovníkov v roku 2009*

Druhá výzva na podávanie žiadostí o granty ERC pre začínajúcich výskumných pracovníkov bola uverejnená v júli 2008 s tromi rôznymi termínmi na jeseň roku 2008 v závislosti od oblasti. Spolu bolo predložených 2 503 návrhov: 1 112 v oblasti fyzikálnych vied, 927 v oblasti biologických vied a 464 v oblasti sociálnych a humanitných vied. Keďže sa tento proces ešte neskončil, nie sú k dispozícii nijaké konečné údaje týkajúce sa počtu vybraných návrhov.

4.1.4. *Granty pre skúsených výskumných pracovníkov v roku 2009*

Druhá výzva na podávanie žiadostí o granty ERC pre skúsených výskumných pracovníkov bola uverejnená v novembri 2008 s tromi rôznymi termínmi na jar roku 2009 v závislosti od oblasti. Keďže tento proces sa ešte neskončil, nie sú k dispozícii nijaké konečné údaje týkajúce sa počtu návrhov.

4.2. **Výbor programu**

Zasadnutia výboru programu „Myšlienky“ sa konali 31. januára, 12. júna a 20. novembra 2008. Okrem bežnej činnosti výboru programu „Myšlienky“ (ktorý funguje ako poradný orgán) tieto zasadnutia vytvorili podmienky na informovanie výboru o pokrokoch pri realizácii programu „Myšlienky“ a o výsledkoch ERC a umožnili otvorenú výmenu informácií o stratégii a otázkach činnosti medzi členmi výboru, vedeckou radou, generálnym tajomníkom ERC a DIS.

4.3. **Etické hodnotenie**

Z 299 projektov vybraných na financovanie v rámci výzvy na podávanie žiadostí o granty pre začínajúcich výskumných pracovníkov v roku 2007 skontrolovala 95 externá skupina pre etické hodnotenie a 40 z nich bolo podrobených úplnému etickému hodnoteniu. V jednom projekte sa plánuje používanie ľudských embryonálnych kmeňových buniek. Tento projekt bol v októbri 2008 predložený na posúdenie regulačnému výboru programu „Myšlienky“.

Z návrhov predložených na základe výzvy na podávanie žiadostí o granty ERC pre skúsených výskumných pracovníkov v roku 2008 bolo 126 označených ako návrhy, ktoré vyžadujú etické hodnotenie. Toto hodnotenie odhalilo 57 návrhov, ktoré bolo potrebné podrobiť úplnému etickému hodnoteniu, a z nich sa v dvoch navrhovalo použitie ľudských embryonálnych kmeňových buniek. V 61 prípadoch, v ktorých sa nevyžadovalo úplné etické hodnotenie, boli vyžiadané kópie národných schválení. Osem návrhov bolo pripravených na začatie postupu schvaľovania grantu bez žiadosti o dokumenty alebo nové hodnotenie. Úplné etické hodnotenie sa konalo v novembri 2008. V dvoch prípadoch sa vyžadovalo nové etické hodnotenie. To bolo vykonané v januári 2009 a oba návrhy boli schválené pod podmienkou, že uchádzači predložia ďalšie dokumenty.

4.4. Opravné konania

Konfigurácia výboru pre opravné konania programu „Myšlienky“⁵ zvažovala 276 žiadostí o opravné konanie v spojení s návrhmi predloženými v rámci výzvy na podávanie žiadostí o granty pre začínajúcich výskumných pracovníkov v roku 2007 a 174 žiadostí, ktoré sa týkali návrhov predložených v rámci výzvy na podávanie žiadostí o granty pre skúsených výskumných pracovníkov v roku 2008. Tieto čísla predstavujú približne 3 % a 8 % návrhov predložených v rámci jednotlivých výzev.

Výbor pre opravné konania dospel k záveru, že 15 žiadostí v prihláškach podaných v rámci výzvy na podávanie žiadostí o granty pre začínajúcich výskumných pracovníkov v roku 2007 a 14 žiadostí v rámci výzvy na podávanie žiadostí o granty pre skúsených výskumných pracovníkov v roku 2008 si zasluhuje hodnotenie alebo prehodnotenie. S výnimkou dvoch prípadov všetky hodnotenia a prehodnotenia už prebehli. V žiadnom z prípadov, ktoré preskúmal výbor pre opravné konania, nedošlo k zmene skoršieho rozhodnutia.

4.5. Informovanosť

V roku 2008 sa vynaložilo významné úsilie na účinné informovanie vedeckej komunity o aktivitách ERC a zvýšenie povedomia širokej verejnosti. V priebehu roku 2008 bolo pripravených viacero dôležitých informačných nástrojov, produktov a kanálov na šírenie informácií o ERC.

Dňa 7. októbra 2008 sa v Paríži počas francúzskeho predsedníctva konala veľmi úspešná konferencia ERC. Táto konferencia pod názvom *Európska rada pre výskum za politiku excelentnosti: prví držitelia ocenení pripravujú pôdu* poslúžila ako posúdenie prvého roku činnosti ERC v oblasti financovania a umožnila, aby sa celý rad úspešných uchádzačov o grant ERC pre začínajúcich výskumných pracovníkov podelil o svoje skúsenosti. ERC sa zúčastňovala aj na vedeckých expozíciách a stretnutiach s medzinárodným dosahom, pričom táto účasť bola súčasťou jej komunikačnej stratégie s počiatočným zameraním na americkú scénu.

4.6. Monitorovanie, posudzovanie a hodnotenie (MPH, angl. MAE) osobitného programu „Myšlienky“

V priebehu roku 2008 sa prijali opatrenia na zabezpečenie efektívnosti, transparentnosti a finančnej zodpovednosti činnosti ERC, a toho, aby sa správala ako pravá „organizácia schopná učiť sa“, ktorá priebežne vyhodnocuje dosiahnuté výsledky a na základe skúseností upravuje a zlepšuje svoje postupy.

Po celý rok sa ERC snažila ďalej rozvíjať stratégiu monitorovania, posudzovania a hodnotenia (MPH) svojich aktivít a vplyvu z vedeckého hľadiska. Vznikol rámec, do ktorého sa zakomponovali strategické požiadavky ERC, zodpovednosti vedeckej rady a povinnosti Komisie monitorovať a hodnotiť vykonávanie programu. Berie do úvahy rozličné kategórie možných účinkov a vplyvov a široké a ucelené chápanie činnosti ERC.

---

⁵ Ú. v. EÚ L 391 a Ú. v. EÚ L 400 z 30.12.2006 (pravidlá ES a Euratom) s korigendom pre Euratom Ú. v. EÚ L 54 z 22. 2.2007, s. 4.

4.6.1. Podporné akcie

Závazok vydať výzvu na koordinačné podporné akcie (CSA) bol prvý raz zahrnutý do pracovného programu na rok 2008. Prvá výzva na CSA bola vydaná v júli 2008 s termínom do novembra 2008 a s cieľom vytvoriť portfólio projektov, štúdií a pridružených iniciatív, ktoré by prispeli k monitorovaniu, posudzovaniu a hodnoteniu vplyvu ERC a programu „Myšlienky“. Pracovný program obsahoval aj podporné akcie pre aktivity určitých právnických osôb (nazývajú sa príjemcovia) na zabezpečenie podpory pre predsedu a podpredsedov vedeckej rady na ich pracoviskách⁶.

Boli vybrané dva návrhy; jeden analyzoval vplyv programu na výskumných pracovníkov, výskumné organizácie, financujúce inštitúcie a politické štruktúry, druhý na rozvoj kariéry, hosťovské inštitúcie, výskumné štruktúry a výstupy výskumu. Výsledky sa analyzovali v kontexte uvedeného rámca a v novembri 2008 bola uverejnená druhá výzva na CSA, ktorá sa zamerala na „medzery“ v témach a oblastiach záujmu, z ktorých neboli v rámci predchádzajúcej výzvy vybrané nijaké návrhy. Informácie sa rozšírili do komunity hodnotiteľov a v Bruseli bol 16. septembra zorganizovaný informačný deň.

4.6.2. Preskúvanie štruktúr a mechanizmov

Okrem priebežných hodnotení sa v prílohe I k rozhodnutiu, ktorým sa ustanovuje osobitný program „Myšlienky“, vyžaduje:

aby sa uskutočnilo aj nezávislé preskúvanie štruktúr a mechanizmov ERC na základe kritérií vedeckej excelentnosti, nezávislosti, efektívnosti a transparentnosti a za plnohodnotnej účasti vedeckej rady. Preskúvanie bude zahŕňať aj postup a výberové kritériá členov vedeckej rady. Preskúvanie sa explicitne zameria na výhody a nevýhody štruktúry založenej na výkonnej agentúre a štruktúry založenej na článku 171 zmluvy. Na základe tohto preskúmania by sa mali tieto štruktúry a mechanizmy podľa potreby upraviť. Komisia zabezpečí, aby sa čo najskôr vykonali všetky potrebné prípravné práce vrátane všetkých návrhov právnych predpisov, ktoré považuje za potrebné, a aby sa predložili Európskemu parlamentu a Rade, ako to vyžaduje zmluva, na účely prechodu na požadovanú upravenú štruktúru.

V priebehu roku 2008 Komisia predložila oznámenie Európskemu parlamentu a Rade o metodológii a spôsobe uvádzania pri preskúvaní štruktúr a mechanizmov Európskej rady pre výskum, ktoré vykonajú nezávislí odborníci⁷. Preskúvanie sa konalo v roku 2009.

5. ORGANIZÁCIA EURÓPSKEJ RADY PRE VÝSKUM

5.1. Vedecká rada

Traja členovia vedeckej rady v priebehu roku 2008 rezignovali z osobných dôvodov⁸. Komisia zriadila „identifikačný výbor“⁹ s cieľom identifikovať troch nových členov vedeckej

---

⁶ Tieto podporné akcie boli pokračovaním osobitných podporných akcií ustanovených s podobným cieľom ako prípravné akcie v rámci šiesteho rámcového programu.

⁷ KOM(2008) 526.

⁸ Boli to profesor Paul J. Crutzen, profesor lord May z Oxfordu a profesor Manuel Castells.

⁹ Tento výbor pozostával z predsedu, ktorým bol profesor Eero Vuorio (kancelár Univerzity v Turku), a členov, ktorými boli profesorka Héléne Ahrweiler (čestná rektorka a kancelárka Parížskej akadémie),

rady. Výbor bol požiadaný aj o to, aby odporučil metódu, ktorou by sa v budúcnosti nahradzovali členovia¹⁰.

V priebehu roku 2008 sa konalo päť plenárnych zasadaní vedeckej rady. Rada ERC, ustanovená vedeckou radou s cieľom plánovať zasadnutia vedeckej rady a spolupracovať s DIS, sa v priebehu roka stretla sedemkrát. Vedecká rada usporiadala aj neformálne „výjazdové zasadnutie“, na ktorom sa diskutovalo o skúsenostiach získaných počas prvých troch rokov aktivít vedeckej rady a o budúcej strategickej orientácii.

5.2. Založenie výkonnej agentúry ERC ako DIS

V rozhodnutí o založení ERC sa vyžaduje, aby DIS bola externá štruktúra zodpovedná za všetky aspekty administratívnej implementácie a vykonávania programu v súlade s pracovným programom. DIS realizuje najmä postupy hodnotenia, partnerské hodnotenie a proces výberu na základe princípov stanovených vedeckou radou a zabezpečuje finančný a vedecký manažment grantov.

V roku 2007 sa prijalo rozhodnutie splniť požiadavku externej štruktúry DIS vytvorením výkonnej agentúry, formálne zriadenej rozhodnutím Komisie 14. decembra 2007¹¹ v rámci všeobecného režimu výkonných agentúr¹². Analýza pomeru vynaložených prostriedkov k celkovému zisku tiež ukázala, že výber výkonnej agentúry by mohol znížiť odhadované administratívne výdavky z 5 % pôvodne predpokladaných v rozhodnutí, ktorým sa ustanovuje osobitný program „Myšlienky“, na 3,5 % - čo je v porovnaní s podobnými financujúcimi agentúrami priaznivý pomer.

5.2.1. Právny akt o delegovaní

Právny akt o delegovaní prijala Komisia v októbri 2008 a delegovala ním na výkonnú agentúru ERC právomoc plniť úlohy vyžadované pri vykonávaní programu, ako aj podporovať vedeckú radu¹³. Medzi ďalšie špecifické úlohy patrí plánovanie a vykonávanie informačných, komunikačných a diseminačných aktivít a oprávnenie menovať odborníkov na hodnotenie návrhov a podpisovať dohody o grantoch.

---

profesorka Zita Aušrelė Kučinskienė (dekanka Lekárskej fakulty na Univerzite vo Vilniuse) a profesor Arnold Schmidt (profesor na Viedenskej Technickej univerzite).

¹⁰ Informácie o správach vo výskume v EÚ: Zriadenie identifikačného výboru ERC. Brusel 23. septembra 2008 (<http://ec.europa.eu/research/index.cfm?pg=newsalert&lg=sk&year=2008&na=na-230908#>)

¹¹ 2008/37/ES: Rozhodnutie Komisie zo 14. decembra 2007, ktorým sa zriaďuje Výkonná agentúra Európskej rady pre výskum na riadenie špecifického programu Spoločenstva Idey v oblasti hraničného výskumu podľa nariadenia Rady (ES) č. 58/2003 (Ú. v. EÚ L 9, 12.1.2008, s.15).

¹² Nariadenie Rady (ES) č. 58/2003 z 19. decembra 2002, ktoré stanovuje štatút výkonných orgánov, ktorým majú byť zverené niektoré úlohy v rámci riadenia programov Spoločenstva (Ú. v. ES L 11, 16.1.2003, s. 1).

¹³ Rozhodnutie Komisie z 8. 10. 2008 o delegovaní právomoci na Výkonnú agentúru Európskej rady pre výskum s cieľom plnenia úloh spojených s vykonávaním osobitného programu „Myšlienky“ v oblasti výskumu, medzi ktoré patrí najmä vykonávanie rozpočtových prostriedkov vložených do rozpočtu Spoločenstva. K(2008) 5694 (nezverejnené).

5.2.2. Ustanovenie riadiaceho výboru

Vytvorenie riadiaceho výboru sa predpokladá v prípade všetkých výkonných agentúr¹⁴ a tento výbor je zodpovedný najmä za každoročné prijatie pracovného programu agentúry a administratívneho rozpočtu. Riadiaci výbor výkonnej agentúry ERC bol zriadený v roku 2008 rozhodnutím Komisie¹⁵ a jeho zloženie odráža špecifické črty ERC. Riadiaci výbor výkonnej agentúry ERC pozostáva z troch zástupcov Komisie a dvoch zástupcov vedeckej komunity, z ktorých jeden je členom vedeckej rady, kým generálny tajomník ERC má štatút pozorovateľa.

5.2.3. Udelenie administratívnej autonómie

Dokiaľ nebola agentúre udelená administratívna autonómia podľa rozhodnutia o ERC, funkcie DIS zabezpečoval špecializovaný útvar Komisie - Riaditeľstvo S GR pre výskum¹⁶. Počínajúc rokom 2008 došlo k značnému pokroku vo formálnom zriaďovaní a poverovaní agentúry, jednak v dôsledku toho, že sa zriadil právny a administratívny rámec agentúry, a aj toho, že sa úlohy Riaditeľstva S preniesli na agentúru.

5.3. Dočasné preloženie a prijímanie zamestnancov

Prvé výzvy na prejavenie záujmu a oznámenia o voľných miestach boli zverejnené v roku 2008 s cieľom prijať alebo dočasne preložiť pracovníkov na príslušné profily a miesta v agentúre. Týmto spôsobom sa personálne obsadenie výkonnej agentúry ERC stabilne zvyšovalo a do konca roka nastúpilo 61 pracovníkov na miesta, na ktorých vykonávali svoje povinnosti súbežne so zamestnancami Riaditeľstva S GR pre výskum. Okrem toho rovnaké GR zapožičalo agentúre 11 vedeckých úradníkov. Prijímanie a dočasné prekladanie narastalo takou mierou, že viac než vykompenzovalo úbytok počtu zamestnancov na Riaditeľstve S, ku ktorému došlo v rovnakom čase.

Nedochádzalo tak k narušeniu riadneho vykonávania programu, pretože administratívna kapacita agentúry sa rozširovala a posilňovala s prihliadnutím na udelenie autonómie v roku 2009¹⁷.

5.3.1. Úradníci dočasne preložený v záujme služby

Jack Metthey, riaditeľ Riaditeľstva S, bol súčasne menovaný dočasným riaditeľom výkonnej agentúry ERC¹⁸ až do vymenovania jej riaditeľa.

Okrem miesta riaditeľa sa plánuje obsadenie ďalších 19 miest v agentúre úradníkmi Komisie dočasne preloženými v záujme služby: 16 na úrovni manažérov a tri nemanadžérske miesta. Výzvy na prejavenie záujmu o tieto miesta boli zverejnené v priebehu roka a do konca roku 2008 sa obsadilo jedno manažérske miesto.

---

¹⁴ Článok 8 nariadenia Rady (ES) č. 58/2003 z 19. decembra 2002, ktoré stanovuje štatút výkonných orgánov, ktorým majú byť zverené niektoré úlohy v rámci riadenia programov Spoločenstva (Ú. v. ES L 11, 16.1.2003, s. 1).

¹⁵ Rozhodnutie Komisie, ktorým sa vymenúvajú piati členovia a jeden pozorovateľ riadiaceho výboru Výkonnej agentúry Európskej rady pre výskum, K(2008) 5132 (nezverejnené).

¹⁶ Administratívna autonómia bola agentúre udelená 15. júla 2009.

¹⁷ Pozri časť 5.2.3.

¹⁸ Rozhodnutie prijaté na 1839. zasadnutí Komisie konanom 16. júla 2008.

5.3.2. *Externí dočasní zamestnanci*

Klíčové vedecké, prevádzkové a administratívne miesta sa obsadia externými dočasnými zamestnancami. Miesta pre všetkých 80 dočasných zamestnancov boli zverejnené v roku 2008 a výberové postupy pre väčšinu z nich do konca roka dosiahli pokročilé štádium. Nakoľko je výberový postup pre túto kategóriu zamestnancov dosť zdĺhavý, prví dočasní zamestnanci sa ujali svojich úloh v agentúre až začiatkom roku 2009.

5.3.3. *Zmluvní zamestnanci*

Zmluvní zamestnanci sa prijímajú na vykonávanie celého radu úloh pod dohľadom dočasných zamestnancov.

5.3.4. *Vyslaní národní experti*

Vyslaným národným expertom na Riaditeľstve S bola ponúknutá možnosť preloženia do agentúry. Do konca roku 2008 túto ponuku prijalo jedenásť expertov.

5.4. **Umiestnenie**

Samostatné priestory boli pre ERC obstarané v Bruseli v budove „Covent Garden“ neďaleko *Gare du Nord* a mestského botanického parku, kde bude umiestnená aj Výkonná agentúra Komisie pre výskum (REA), ktorá spravuje iné osobitné programy 7RP. V budove sú teraz umiestnené kancelárie zamestnancov agentúry a generálneho tajomníka ERC a slúži aj ako miesto na zasadnutia týkajúce sa partnerských hodnotení vedeckej rady.

Očakáva sa, že všetci zamestnanci Výkonnej agentúry ERC sa presťahujú do nových kancelárií do konca roku 2009.

6. **ZÁVERY A VÝHLED NA ROK 2009**

Hlavný legislatívny a prevádzkový vývoj týkajúci sa Výkonnej agentúry ERC v priebehu roku 2008 značne pokročil, čo viedlo k autonómii agentúry v roku 2009. Klúčovým faktorom bola účinná spolupráca s vedeckou radou. Prijímanie a dočasné prekladanie zamestnancov do agentúry pokročilo a nabralo na intenzite, čím sa vykompenzovalo niekoľko počiatkových zdržaní spôsobených záujmom a veľmi širokou odozvou na prvú výzvu na podávanie žiadostí.

Grantové schémy ERC sa v budúcnosti budú ďalej rozvíjať, aby sa zabezpečilo, že budú naďalej podporovať excelentnosť a že budú spravované efektívnym spôsobom. Zvažujú sa opatrenia slúžiace na zvýšenie atraktívnosti EÚ a pridružených krajín pre výskumných pracovníkov z tretích krajín. Plánujú sa aj úpravy a kampane zamerané na zlepšenie účasti výskumných pracovníčok. Vedecká rada súhlasila s ďalším posilnením ustanovení pracovného programu, ktoré berú do úvahy prestávky v kariére pri profesionálnych skúsenostiach vedeckých pracovníčok.

ERC veľmi záleží na tom, aby sa financovanie neobmedzilo len na bohatšie krajiny a regióny Európy. V rámci modelovej dohody o grantoch ERC a iných dostupných administratívnych a právnych možnostiach sa od hostiteľských inštitúcií očakáva, že vyvinú primerané úsilie pritiahnuť a udržať vedcov a akademikov kalibru hodného udelenia grantu ERC.

Zároveň sa od hostiteľských inštitúcií očakáva, že finančné prostriedky grantov ERC budú pridelať spôsobom podporujúcim dosiahnutie cieľov osobitného výskumného projektu.

Granty ERC by mali podporovať excelentnosť výskumu v rámci celej oblasti Európskej únie a pridružených krajín vrátane krajín a regiónov, v ktorých je menej výskumných zariadení a infraštruktúry. Týmto spôsobom môžu granty ERC dopĺňať úsilie hostiteľských inštitúcií o vybudovanie alebo posilnenie excelentnosti v celej Európe.

Účinnosť a efektívnosť sa zlepši monitorovaním a hodnotením, a predovšetkým preskúmaním štruktúr a mechanizmov ERC. ERC vníma samu seba ako „organizáciu schopnú učiť sa“ a doterajšie skúsenosti poslúžia na to, aby z preskúmania, ktoré by sa malo dokončiť počas funkčného obdobia terajšieho kolégia komisárov, urobili hodnotný postup.